

Van PO naar VO: hoe en wat?

Eindtoets groep 8

Wanneer het gaat over de eindtoets in groep 8 valt vaak de term 'CITO-toets'. Dit is echter niet de enige eindtoets, scholen kunnen kiezen uit 5 goedgekeurde eindtoetsen:

1. De Centrale Eindtoets van het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Deze toets noemt men nog steeds vaak de Cito-toets, ook al is dat niet meer de officiële naam (sinds 2014). De overheid stelt deze toets beschikbaar. De toets is in samenwerking met Cito gemaakt.
2. Route 8-toets van A-VISION. De Route 8-toets is een digitale eindtoets die zich aanpast aan het niveau van de leerling.
3. De IEP Eindtoets van Bureau ICE. Bij de IEP Eindtoets mogen de leerlingen de antwoorden in toetsboekjes schrijven.
4. De Dia-eindtoets. De Dia-eindtoets is ook een digitale eindtoets die zich aanpast aan het niveau van de leerling. Ook werkt het met veel foto's en beelden.
5. De AMN Eindtoets. De AMN Eindtoets is een digitale toets. Deze toets focust zich ook op de persoon zelf en niet enkel op de cognitieve vaardigheden.

Advies

Leerlingen in groep 8 krijgen een basisschooladvies. Dit advies bepaalt voor welke VO-opleiding een leerling zich mag inschrijven. Het advies wordt gebaseerd op toetsresultaten, sociaal emotionele ontwikkeling, werkhouding, motivatie en gedrag. Het advies wordt uiterlijk op 1 maart gegeven.

Sinds 2015 is het basisschooladvies wettelijk leidend bij de plaatsing van leerlingen op het voortgezet onderwijs. Het advies is bindend en bepalender dan de uitslag van de eindtoets. Als de uitslag van de eindtoets hoger is dan het advies kan het advies wel naar boven worden bijgesteld.

Opleidingen binnen het VO

Er zijn in Nederland de volgende opleidingen binnen het voortgezet onderwijs:

Praktijk onderwijs (pro)

In het praktijkonderwijs ontvangen leerlingen intensieve begeleiding en relatief veel uitleg. Leerlingen krijgen in kleine groepen les in de vakken van de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Daarnaast volgen ze praktijkvakken, zoals zorg en welzijn of verkoop. Het onderwijs focust zich daarnaast op algemene vaardigheden zoals zelfredzaamheid en werknemersvaardigheden. Leerlingen worden rechtstreeks opgeleid voor een plek op de arbeidsmarkt. Het praktijkonderwijs duurt 6 jaar.

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Binnen het vmbo worden leerlingen voorbereid op het mbo, of eventueel doorstroom naar de havo. Het vmbo duurt 4 jaar. Binnen het vmbo bestaan er 4 leerwegen:

Basisberoepsgerichte leerweg (vmbo-bb)

Leerlingen volgen een uitgebreid beroepsgericht programma van 12 uur per week en een aantal algemeen vormende (avo) vakken. Leerlingen zijn veel praktisch bezig en de theorie is wat makkelijker dan bij de andere leerwegen. Deze leerweg bereidt voor op mbo niveau 2.

Kaderberoepsgerichte leerweg (vmbo-kb)

Leerlingen volgen 12 uur per week beroepsgerichte vakken en daarnaast een aantal avo-vakken. Leerlingen leren dus deels door praktisch bezig te zijn. De theorie is wat moeilijker dan bij vmbo-bb, maar wat makkelijker dan bij vmbo-gl en vmbo-tl. Deze leerweg bereidt voor op mbo niveau 3 of 4.

Gemengde leerweg (vmbo-gl)

Leerlingen volgen met name avo-vakken, maar ook 4 uur per week beroepsgerichte vakken. De theorie is wat moeilijker dan bij vmbo-kb. Deze leerweg bereidt voor op mbo niveau 3 of 4, doorstromen naar de havo is eventueel ook een mogelijkheid.

Theoretische leerweg (vmbo-tl)

Leerlingen volgen alleen avo-vakken. Deze leerweg wordt ook nog wel eens mavo genoemd, dit staat voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs. De theorie wordt op hetzelfde niveau aangeboden als bij vmbo-gl. Deze leerweg bereidt voor op mbo niveau 3 of 4, doorstromen naar de havo is eventueel ook een mogelijkheid.

Avo-vakken

Avo staat voor algemeen vormend onderwijs. Dit is een groep vakken dat niet direct voorbereid op beroepsonderwijs. Veel van deze vakken zijn theoretisch, zoals bijvoorbeeld Nederlands, aardrijkskunde en geschiedenis. Lichamelijke opvoeding is echter ook een avo-vak!

Profielen binnen het vmbo

Vanaf het 3^e leerjaar kiezen vmbo-leerlingen voor een bepaald profiel. Binnen vmbo-tl is er keuze uit 4 profielen: *economie, landbouw, techniek of zorg & welzijn*. Binnen vmbo-bb, vmbo-kb en vmbo-gl kunnen leerlingen kiezen uit 10 beroepsgerichte profielen: *economie & ondernemen; horeca, bakkerij & recreatie; zorg & welzijn; groen; bouwen, wonen & interieur; produceren, installeren & energie; mobiliteit & transport; media, vormgeving & ict; maritiem & techniek en dienstverlening & producten*. **Let op: scholen bieden meestal slechts een aantal van deze beroepsgerichte profielen aan. Misschien kan dit dus meespelen in de schoolkeuze van je maatje! Naast het gekozen profiel volgen leerlingen op het vmbo-bb, vmbo-kb en vmbo-gl een aantal keuzevakken die bij een ander profiel horen.**

Hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo)

Binnen de havo is er meer ruimte voor verdieping van de lesstof dan op het vmbo en de leerlingen werken meer zelfstandig. De havo duurt 5 jaar. In de bovenbouw (vanaf jaar 4) kiezen leerlingen een van de volgende profielen: cultuur & maatschappij, economie & maatschappij, natuur & gezondheid of natuur & Techniek. Leerlingen worden voorbereid op het hoger beroepsonderwijs (hbo), maar ze kunnen eventueel ook doorstromen naar het vwo.

Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo)

Binnen het vwo is er nog meer ruimte voor verdieping van de lesstof dan bij de havo. Het vwo duurt ook een jaar langer, 6 jaar. Net als bij de havo kiezen leerlingen in de bovenbouw voor 1 van de 4 profielen. Binnen het vwo heb je verschillende stromingen, het atheneum en het gymnasium. Er zit geen niveauverschil tussen deze 2 stromingen. Het enige verschil is dat leerlingen op het gymnasium extra vakken aangeboden krijgen: klassieke culturele vorming, Grieks en latijn. In een van de twee klassieke

talen moeten de leerlingen ook examens doen op het gymnasium. Het vwo bereidt leerlingen voor op een studie aan de universiteit.

Meer informatie over de verschillende opleidingen vind je [hier](#).

Aanvullende mogelijkheden

Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

De meeste leerlingen op het vso zijn doorgestroomd vanuit het speciaal onderwijs (basisschool). Leerlingen op het vso krijgen extra ondersteuning, die reguliere scholen niet kunnen bieden. Op het vso wordt er uitgegaan van 3 uitstroomprofielen: vervolgonderwijs, arbeidsmarkt en dagbesteding. Binnen het vso kunnen leerlingen een vmbo- havo- of vwo-opleiding volgen en daarna doorstromen naar vervolgonderwijs. Andere leerlingen worden voorbereid op een plek of de arbeidsmarkt of op een plek in de dagbesteding.

Leerwegondersteunend onderwijs (lwoo)

Lwoo biedt leerlingen op het vmbo-bb en vmbo-kb extra ondersteuning, zodat ze makkelijker hun diploma kunnen halen. Binnen het lwoo zijn er kleinere klassen, zodat elke leerling meer aandacht krijgt. Daarnaast geven lwoo-docenten vaak meerdere vakken, zodat leerlingen niet te maken hebben met veel verschillende leraren. Niet elke vmbo-school biedt lwoo aan. Soms is lwoo mogelijk buiten de reguliere lessen om, of zelfs buiten de school om. Scholen kiezen zelf op welke wijze zij lwoo aanbieden. Leerlingen kunnen zich aanmelden voor lwoo wanneer dit is geadviseerd door de basisschool.

Tweetalig onderwijs (tto)

Tto is een stroming binnen het voortgezet onderwijs en wordt aangeboden op het vmbo, havo en vwo. Leerlingen volgen een aantal vakken in het Engels, in de onderbouw minimaal de helft van de vakken en in de bovenbouw ongeveer 25%. Niet alleen de docent praat Engels in deze vakken, leerlingen moeten dit onderling ook doen. Leerlingen doen aan het eind van de opleiding een regulier Nederlands eindexamen.

Inschrijven middelbare school

In de loop van groep 8 ontvangen de ouders/verzorgers van een leerling een uitschrijfformulier. Hiermee kan de leerling worden uitgeschreven bij de basisschool. Vervolgens kan de leerling worden ingeschreven bij 1 of meerdere middelbare scholen. Dit kan alleen binnen een bepaalde periode. Hoe de aanmelding en plaatsing precies geregeld is verschilt per gemeente. De basisschool van de leerling weet als het goed is precies welke stappen er genomen moeten worden. Wanneer je maatje hier vragen over heeft kun je de projectcoördinator van Move om hulp vragen.

Bronnen:

<https://www.onderwijsconsument.nl/categorie/leeftijd-schoolkeuze-na-de-basisschool-schooladvies-cito-en-matching/>

<https://www.onderwijsloket.com/kennisbank/artikel-archief/hoe-zit-het-nederlandse-onderwijssysteem-in-elkaar/>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/speciaal-onderwijs>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/vraag-en-antwoord/wanneer-krijgt-mijn-kind-leerwegondersteunend-onderwijs-lwoo>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/vraag-en-antwoord/middelbare-school-kiezen>

<https://oudersenonderwijs.nl/kennisbank/kwaliteit-van-het-onderwijs/lessen-en-vakken/profielkeuze-vmbo/>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/vraag-en-antwoord/hoe-zit-het-vmbo-in-elkaar>